

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

VENNER MØDES

En lukket grænse var ingen hindring for et venskabsmøde med nogle GFere og SSFere ved Pebersmark-overgangen. (Foto: SSF)

MUSEET GENÅBNET

Danevirke Museum er genåbnet - med corona-regler og en forlænget fotoudstilling.

SINTIER MINDEDES

Kun en lille kreds var til lad, da sinti & roma mindedes nazisternes deportationer for 80 år siden.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

KOMMENTAR

Formændene for Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening og Bund Deutscher Nordschleswiger har skrevet en kommentar i Berlingske den 14./15. maj. (Fotos: Niels Åge Skovbo/ Tim Riediger/ Flemming Jeppesen)

Fortsat dansk grænselukning truer naboskabet til Tyskland og mindretallene

Tyskland melder sig klar til at åbne grænsen til Danmark, men den danske regering er stadig tavs. Grænseåbningen til Tyskland handler ikke kun om sommerturister og økonomiske tab, men i høj grad også om det tætte kulturelle fællesskab i grænseregionen. Mindretallene på begge sider af grænsen opfordrer sammen med Grænseforeningen til at prioritere en åbning af den dansk-tyske grænse inden det gode naboskab tager skade.

Kommentar af Jens Andresen, formand for Grænseforeningen, Gitte Hougaard-Werner, formand for Sydslesvigsk Forening, og Hinrich Jürgensen, formand for Bund Deutscher Nordschleswiger, bragt på berlingske.dk den 14. maj og i Berlingske den 15. maj.

Regeringen har fra start haft en meget national tilgang til coronakrisen. Det er forståeligt. Men det er et problem, at den dansk-tyske grænse fremstår som en ydermur, der skal forsvare os mod smitte. For sønderjyderne opleves

grænsen nærmere som et naturligt markskel til naboens jord. Vel at mærke en velkendt nabo, der lever præcis lige så meget op til sundhedsmyndighedernes anbefalinger, som vi selv gør. Statsministeren siger, at grænselukningerne er et spørgsmål, hun vil tage op senere. Vi har fuld forståelse for, at man i en krisesituation hellere vil gøre for meget end for lidt. Det er også prisværdigt at handle hurtigt ud fra sundhedsfaglige anbefalinger. Men grænselukningen skete ikke af sundhedsfaglige grunde. Det var en politisk beslutning. En beslutning med risiko for store kulturelle konsekvenser, fordi den på sigt skaber afstand og forbehold, hvor der er brug for tæt dialog og tillid. Er cafégæster i Tønder mere smittefængte, hvis de kommer fra Flensborg end Sønderborg? Er bedsteforældres møder med børnebørn farligere, fordi de sker på tværs af grænsen? Nej. Men sådan ser det ud, hvis man betragter alle udlændinge som smittefarlige fremmede og holder op med at tale med sine naboer.

Faren ved fysiske grænser er, at de skaber mentale grænser.

Grænselandets beboere anerkender selvfølgelig de dansk-tyske forskelligheder, men har samtidig årtiers gode erfaringer med at finde fælles løsninger.

Ud over de tætte forbindelser hen over grænsen er grænselandet også dybt præget af sin fælles historie og sine mindretal.

Det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Nordslesvig har i denne sammenhæng særlig betydning for brobygningen hen over grænsen.

Vi er dybt taknemmelige for den bevågenhed og de økonomiske tilskud, den danske og den tyske stat yder os, men vi er samtidig fuldstændig afhængige af tætte relationer og personlige møder med befolkningen i vores moderlande.

En væsentlig del af mindretallenes DNA er det brede folkeoplysende foreringsarbejde på tværs af grænsen. 2020 markerer 100-året for den dansk-tyske grænsedragning og er udråbt til dansk-tysk kulturelt venskabsår.

Lad os nu gøre alvor af skåltalerne og tale med vores tyske naboer på den anden side af grænsen om en koordineret og samtidig åbning, selvfølgelig i sundhedsforsvarlig hastighed, men parallelt og samtidigt. Det er godt naboskab.

Op det er afgørende for at fastholde de mange kulturelle udvekslinger og den indbyrdes tillid mellem Danmark og Tyskland, såvel som mellem mindretal og flertal i grænselandet.

MINDRETALSAPPEL

Glem ikke grænselandet!

Sydslesvigsk Forening (SSF), Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN), Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) og Slesvigsk Parti (SP): Det danske og tyske mindretal appellerer til regeringen om ikke at glemme grænselandets og mindretallenes tarv

I en fælles presseerklæring skriver formanden for Sydslesvigsk Forening (SSF) Gitte Hougaard-Werner, formanden for Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN) Hinrich Jürgensen, landsformanden for Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) Flemming Meyer og formanden for Slesvigsk Parti (SP) Carsten Leth Schmidt:

"Vi hilser det velkommen, at den danske regering er villig til at åbne grænsen for tyske turister og udvikle personkredsen, som kan få et anerkendelsesværdigt formål i Danmark. Efter at den tyske regering har erklæret sig parat til at åbne den dansk-tyske grænse, er det vigtigt at sende et positivt signal og sige ja til håndrækningen. Alligevel er vi bekymret for, om regeringen overser grænselandets behov.

Grænselukningen var et nødvendigt skridt i krisens første fase, som vi har understøttet. Men den har store negative konsekvenser for grænselandet, både menneskeligt, kulturelt og økonomisk, idet regionen er kendetegnet ved de mange tætte bånd, der er knyttet på tværs

af grænsen. Især begge nationale mindretal har selvsagt tætte forbindelser henover grænsen, som nu ligger brak. Det er bittert, at grænselukningen netop skete i det år, hvor vi allesammen ville fejre 100 års jubilæum for grænsedragningen i 1920 og det dansk-tyske venskabsår med den positive udvikling for mindretallene her i området og for det gode naboskab mellem landene.

Navnlig nu, hvor Danmark netop sammen med Tyskland har nomineret mindretalsmodellen til UNESCO. Derfor bør Danmark være særlig bevidst om grænselandets og mindretallenes betydning.

Når både Danmark og Tyskland på grund af den gode udvikling af smittetrykket i deres respektive lande genåbner deres samfund, vil vi gerne henvise til, at smittetrykket i region Sønderjylland-Schleswig på begge sider af grænsen ligger langt under gennemsnittet i Danmark og Tyskland.

På den baggrund mener vi, at det er forsvarligt at genåbne grænsen for alle grænselandets beboere inklusiv mindretallene. Det ville være trist, hvis der opstår det indtryk, at turisterne er vigtigere end mindretallenes og grænseregionens tarv."

SLESVIGSK KREDITFORENING

Flytter generalforsamlingen

På grund af den aktuelle situation bliver Slesvigsk Kreditforening nødt til at flytte dette års generalforsamling til fjerde kvartal. Datoen vil blive meddelt senere.

Aktuelle informationer på Slesvigsk Kreditforenings hjemmeside: www.kreditforening.de

Ragnar Albertsen

Sydslesvigsk Forening

For os i Sydslesvig.

BUND DEUTSCHER

NORDSCHLESWIGER

VENSKABSFORBINDELSE

(Fotos: SSF) Begivenheden blev fulgt af DKsyd TV.

Uden fysisk kontakt passerede kaffe og – her: kager grænsen.

SSW FLENSBORG BY

Katrin Möller

Hjælper gerne

Corona er også for SSW en stor udfordring. Forbuddet for forsamlinger og arrangementer gælder også for os. Alle arrangementer blev aflyst, og den planlagte generalforsamling for SSW Flensborg By den 14. maj kan tidligst afholdes i efteråret 2020.

Vi alle står for de samme udfordringer: Familiefester og ferie er aflyst, omkostninger og frister fortsætter, mens indtægter udebliver. Mange i Flensborg er midlertidigt sendt hjem fra jobbet eller fik en opsigelse. Freelancere og selvstændige står over for lignende udfordringer. Lettelser vil først komme, når en vaccine mod corona er fundet. Statens støtte-programmer hjælper, men når ikke alle, som er ramt af corona-konsekvenserne. Det ser ud til, at det værste er overstået, de første lettelser er på vej, men restriktioner vil fortsat have en stor indflydelse på det offentlige, politiske og kulturelle liv.

Men lad os ikke blive ked af det. Vi fokuserer på det, vi er gode til – vi hjælper hinanden. Lige nu er der mange spørgsmål. Hvornår åbner grænsen? Hvem beslutter hvad? Hvor kan man få hjælp?

Som politisk parti bliver SSW kontakten af mange medlemmer og borgere. Mange har spørgsmål på hjertet og ved ikke, hvor de kan få svar. Hvem har informationer? SSW Flensborg vil gerne hjælpe alle borgere og har indrettet en speciel mailadresse til spørgsmål: Flensborg@ssw.de

Alle er velkommen til at skrive til os. Still jeres spørgsmål. Fortæl os hvordan det går, og hvor der opstår problemer. SSW vil svare på jeres spørgsmål, og hvis vi ikke kan, så formidler vi kontakten til den, der kan. På den måde vil vi sørge for, at alle er godt informeret og får den hjælp, de har brug for.

Vi glæder os til at høre fra dig.

Katrin Möller,
formand,
SSW Flensborg By

Holdes i live hen over grænsen

SSF Ladelund og Omegn og Grænseforeningens lokalforening for Skjern-Tarm og Videbækne holder trods midlertidig lukning af grænsen fast i venskabsforbindelsen.

Sidst mødtes midtjyder og sydslesviger ved grænseovergangen ved Pebersmark. De fik både kaffe, kage og en god snak hen over grænsen. Mø-

det foregik selvfølgelig med behørig afstand, så hverken de danske eller de slesvig-holstenske forsamlingsregler blev overtrådt. Bo Trelborg, formand for Grænseforeningen Skjern-Tarm og Videbækne, fortalte, at de mødes med den sydslesvigske venskabsforening et par gange om året.

- Denne vigtige kontakt vil vi gerne holde fast i, uanset om grænsen er lukket eller ej. Det, at vi mødes på denne måde, er også en vis demonstration for, at vi gerne så grænsen blive åbnet igen, lød det fra Bo Trelborg. Ulf Meyer, formand for SSF Ladelund og omegn, understregede betydning-

en af at fastholde kontakten og samarbejdet hen over grænsen.

- Det fysiske møde med vores venner fra Danmark betyder meget for os, sagde Ulf Meyer ved mødet hen over grænsen den eftermiddag.

SUNDHEDSTJENESTEN

Online-tilbud

Dansk Sundhedstjeneste tilbyder online-oplæg omkring personlig fuldmagt og livstestamente til mindretallets borgere.

I coronakrisen er der opstået et større behov for at få oplysninger omkring emnet livstestamente. Med dette tilbud går Sundhedstjenesten nye veje inden for rådgivningen og oplysningsarbejdet.

Siden i går og frem til 18. juni holder socialrådgiver Jan Bahr onlineoplæg omkring personlig fuldmagt og livstestamente efter tyske regler.

Foredraget holdes tirsdage kl. 15 på dansk og torsdage kl. 15 på tysk og varer ca. 45 minutter.

Tilmeldingen sker via jan.bahr@dk-sund.de, og man får tilsendt et link til onlinelokalet. Teknisk behov vil være en DSL-opkobling med udstyr til at kunne se og høre, hvad der sker på

Informationer omkring:

Betreuung
Patientenverfügung
Vorsorgevollmacht

ved socialrådgiver
Jan Bahr
0461-570 580

ONLINEKURSUS i maj og juni

Hver tirsdag kl. 15:00 til 15:45 på dansk og hver torsdag fra kl. 15:00 til 15:45 på tysk sprog.

Mere på hjemmesiden www.dksund.de

Tilmelding til jan.bahr@dk-sund.de

en webside: Internetbrowser, skærm, laptop, tablet, højttaler.

Eget kamera er ikke nødvendigt. Via en chatfunktion vil det være muligt at stille spørgsmål og efter behov kan aftales en rådgivningstid for personlig rådgivning.

Flere oplysninger på telefon 0461-57058193.

Interesserede ældreklubber eller grupper kan efter behov booke et eget tidspunkt.

Flensborghus holder lukket den 22. maj, dagen efter Kristi himmelfartsdag

Gudstjenester

SØNDAG, 24. MAJ

FL Ansgar Kirke
10 musikandagt,
FL Sct. Jørgen
10 andagt, tilmelding 0461-25299,
FL Sct. Jørgen
10.45 andagt, tilmelding 0461-25299,
Frederiksstad
14 tilmelding 0160-697155,
Husum
9.30 tilmelding 0160-6972 155,

Jaruplund
11 tilmelding 0461-1609 8686,
Rendsborg
11.30 tilmelding 04331-71127,
Sønder Brarup
10 andagt, tilmelding 0461-5052 8545,
Tønning/ Uffeskolen sportsplads
11 friluftsandagt,
Valsbølhus
12 tilmelding 04639-823,
Vesterland/ Sct. Niels
10.30 musikandagt

TORS DAG, 21. MAJ

FL Sct. Jørgen
10 andagt, tilmelding 0461-25299,
FL Sct. Jørgen
10.45 andagt, tilmelding 0461-25299,
FL Sct. Hans
10 udendørsgudstjeneste,
FL Ansgar Kirke
10 musikandagt,
Rendsborg
11.30 tilmelding 04331-71127,

Valsbølhus
12 tilmelding 04639-823,
Tarp
10 tilmelding 0461-1609 8686,
Kappel / Sct. Nikolai
9 fælles dansk/tysk,
Sørup
9.30 andagt, tilmelding 0461-5052 8545

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

DANEVIRKE MUSEUM

Receptionen nu med afskærmning.

Tydelig skiltning.

Døren atter åben for 30 ad gangen. (Fotos: Danevirke Museum)

Genåbning i går

I de sidste dage har medarbejderne arbejdet på at tilpasse Danevirke Museum til de i corona-tider gældende bestemmelser, så man trykt kan besøge institutionen, der genåbnet i går, tirsdag. Man har just fået sundhedsmyndighedernes godkendelse af museets genåbningsplaner. Der skal tages visse forholdsregler: Museets gæster skal holde 1,5 m afstand til hinanden og bære mundbind, og der må højst være 30 ad

gangen. Har man spørgsmål til det, så bare skriv en besked. Museumsleder Lars Erik Bethge håber, at rigtig mange vil kigge forbi og få en god oplevelse på museet og en dejlig gåtur i den Arkæologiske Park. Det er museumschefens håb, at grænsen åbnes igen til juni, "så vi også kan møde vores danske venner igen. Velkommen på Danevirke!" siger Bethge.

Grupper og rundvisninger er dog fortsat ikke tilladt.

WIEDER GEÖFFNET
Das Gesundheitsamt Schleswig-Flensburg hat in einem „wunderbar unkomplizierten und schnellen Prozess“ (so Museumsleiter Lars Erik Bethge) die Wiedereröffnungspläne des Danevirke Museum/ Museum am Danewerk genehmigt. Seit gestrigem Dienstag stehen die Türen für maximal 30 Besucher gle-

ichzeitig wieder offen. Es gibt ein paar allgemeine Auflagen, u.a. müssen unsere Gäste - wie in den Geschäften - die Abstandsregeln einhalten und einen Mundschutz tragen. „Wir haben das Museum so eingerichtet, dass es u.a. durch „Einbahnstraßen“ und Beschilderung so einfach wie möglich für die Besucher wird,“ so Museumschef Bethge. Fragen beantwortet er gern schriftlich.

Ensrettet trafik i lokalerne.

2020 Udstilling

Forlænges til 31. juli

Danevirke Museums 2020-særudstilling »100 år senere« med pressefotos af det danske mindretal fik kun 13 dage, inden museet blev lukket ned på grund af corona. Derfor forlænges perioden, så den

kan ses fra nu af og frem til den 31. juli.

VERLÄNGERT
Die Sonderausstellung mit Fotografien der dänischen Minderheit im

Danevirke Museum/ Museum am Danewerk wird verlängert. Ab sofort und bis zum 31. Juli können die tollen Bilder gesehen werden.

NY PRAKTIKANT

Velkommen, Caro!

Fra nu og frem til oktober får man på Danevirke Museum understøttelse af praktikanten Carolin "Caro" Schuldt. Caro tager en pædagogisk uddannelse i Neumünster med særligt fokus på fritid, turisme og kultur og har allerede samlet erfaringer på museet i Hedeby. På Danevirke Museum arbejder hun med at udvide institutionens besøgstilbud til klasser fra tyske skoler.

NEU IM TEAM
Ab sofort ist Carolin Schuldt Teil unseres Teams im Danevirke Museum/ Museum am Danewerk. Caro absolviert derzeit eine Erzieherinnen-Ausbildung mit dem Schwerpunkt Freizeit, Tourismus und Kulturarbeit. Als Praktikantin wird sie in den nächsten fünf Monaten u.a. daran mitarbeiten, das Besuchsprogramm des Museums für Schulklassen weiter zu entwickeln.

SINTI&ROMA

Kun få måtte mødes i Hiroshima-parken i Kiel. (Fotos: Sinti & roma SH)

Landsformand Matthäus Weiss.

Landsförbundets krans.

Mindedes nazisternes deportationer

Kun en lille kreds var tilladt, da de slesvig-holstenske sinti og roma under ledelse af deres landsformand Matthäus Weiss i weekenden i Hiro-

shima-parken i Kiel mindedes 80 års dagen for deres lidelsesfællers nazistiske deportation.

FDF FLENSBORG

Smålinge-aktivitet sammen med engagerede ledere. (Fotos: FDF)

Plads til flere "smålinge"

Er ens barn mellem 2 og 6 år gammel, og elsker at være udenfor? - så er FDF Flensborg Smålinge sikkert noget for dem.

I FDF Flensborg Smålinge tilbydes 5 nye pladser. Ens barn har mulighed for at blive en del af et fællesskab sammen med 6 andre børn på samme

alder. I FDF Flensborg Smålinge tager man på opdagelse i naturen, undersøger dyrene i haven og er sammen med FDFere på ens egen alder.

Der opstår vidunderlige øjeblikke i naturen for de små ved at gå på opdagelsesrejse med alle deres sanser. FDF er en forening, der giver børn og

unge et stædet, de kan møde verden fra. Her er der mulighed for at blive set, hørt og udfolde sig som den person, man er.

Skriv til Flensborg FDF på Facebook, hvis det lyder som noget for jer, eller hvis I har spørgsmål.

NORDISK INFO

Nordisk Video Chat

Nordisk Info havde i sidste uge inviteret til et videomøde mellem SdU Nordisk Udvalg og elever fra "Nordiska Folkhögskolan" i Kungälv (Sverige). Formålet med mødet var primært at skabe en platform for en udveksling mellem unge i Sydslesvig og de nordiske lande. SdU Nordisk Udvalg plejer at rejse til de nordiske

lande, men corona-tiden har dog sat en stopper for rejseaktiviteterne. Hinnerk Pedersen, Områdeleder for idræt, unge og kultur hos SdU, og Eva Ritter, leder af Nordisk Info, var derfor kommet i dialog. Eva Ritter, som også sidder i "Nordiska Folkhögskolans" bestyrelse, har fået idéen om at skabe kontakt med

skolens elever i Sverige via videomøder. Da de unge mødtes for første gang, blev der i starten udvekslet nogle fakta omkring hhv. det danske mindretal og den svenske folkehøjskole. "Nordiska" har forskellige kreative linjer, såsom film, teater og sang, og en særlig nordisk profil. Eleverne kan komme fra alle nordiske

lande, om end de fleste er svenske. Efter introduktionen gik samtalen videre til corona-erfaringer i den sydslesvigske hverdag og på folkehøjskolen, hvor 50 elever har valgt at blive boende på internatet i frivillig karantæne, mens de andre får online-undervisning hjemmefra. Der blev dog også udvekslet tanker omkring, hvad

corona betyder for den enkelte, eller om hverdagen vil ændre sig fremover. Hinnerk Pedersen, Eva Ritter og de unge blev enige om, at de gerne vil fortsætte med initiativet. De ser muligheder både inden for det nordiske og med henblik på unge fra mindretal.